

יְהִי עֲלֵמָא אֲתַנְהִיג בֵּיהּ. אוּף הֵכִי אַבְרָהָם,
נְהוּרָא קְדַמָּאָה, יַחִיב נְהִירוֹ לְהֵאֵי בְרַתָּא דְמִלְכָּא,
יִזְמָא רְבִיעָאָה, דְעַל יְדָה אֲתַנְהִיג הֵאֵי עֲלֵמָא. וְעַל
דָּא חוּט שֶׁל חֶסֶד מְשׁוּךְ עָלֶיהָ, לְאַנְהָרָא מִן
נְהוּרִיָּה. וְכֵן אֲתַחֲפַרַת עֲמִיָּה וַיִּתְבָּא לְיַמִּינָא,
אֲתַגְדַּל אִיהוּ בְּכוּלָּא.

וְתָא חַזִּי, אַבְרָהָם כֵּד אָתָּא לְעֲלֵמָא, מַה כְּתִיב
בֵּיהּ, (שם יב ב) וַאֲגַדְלָה שְׁמִךְ. מַאי הִיא,
דְּאוּסִיף בֵּיהּ ה"א. וְהֵאֵי אֲתָרָא, בֵּיהּ אֲתַגְדַּל
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים מח
ב) גָּדוֹל ה' וּמְהַלֵּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ. אִימְתִי אִיהוּ
גָּדוֹל כֵּד הֵאֵי קְרַתָּא קְדִישָׁא, דְּאֶקְרִי ה' תַּתְּאָה,
אֶהְבָּה זוּטָא אֲתַדְבַּקַת בֵּיהּ, וְשָׂרֵי בְּנוּוֹת, שְׁמִיָּה
יִתְגַּדַּל עַל כּוּלָּא.

לשון הקודש

כתוב בו? (בראשית יב) וַאֲגַדְלָה שְׁמִךְ. מה
היא? שְׁהוּסִיף בּוֹ ה"א. וְהַמְקוֹם הַזֶּה, בּוֹ
הִתְגַּדַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
(תהלים מח) גָּדוֹל ה' וּמְהַלֵּל מְאֹד בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ. כַּאֲשֶׁר הַקְּרִיָּה הוּא הַקְּדוּשָׁה,
שְׁנִקְרָאת ה' תַּחְתּוֹנָה, אֶהְבָּה קְטַנָּה
מִתְדַבַּקַת בּוֹ, וְשׁוֹרָה בְּתוֹכָהּ, אִזּוּ שְׁמִן
יִתְגַּדַּל עַל הַכֹּל.

הֲרֵאשׁוֹן נָתַן שְׁלֵמוֹת, וְשָׁפַע מִמֶּנּוּ אוֹר
לְאוֹר שְׁהַעוֹלָם הַזֶּה מִתְנַהֵג בּוֹ – אִף
אַבְרָהָם, הָאוֹר הֲרֵאשׁוֹן נָתַן אוֹר לְבַת
הוּזוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ, הַיּוֹם הַרְבִּיעִי, שְׁעַל יְדָה
מִתְנַהֵג הַעוֹלָם הַזֶּה. וְעַל כֵּן חוּט שֶׁל חֶסֶד
מְשׁוּךְ עָלָיו, לְהַאִיר מְאוֹרוֹ. וְכַאֲשֶׁר
מִתְחַפַּרַת עִמּוֹ וַיּוֹשְׁבַת לְיַמִּין, הוּא
מִתְגַּדַּל בְּכֹל.

וְכַאֲ רֵאָה, כְּשֶׁבָּא אַבְרָהָם לְעוֹלָם, מַה

וְהָא תְּזוּ, כְּתִיב (שם קמה יז) צְדִיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו.
 בְּגִין דְּבִהְיֵי דְרָגָא יְהִיב בְּיָם דְּרָךְ. וְחֲסִיד
 בְּכָל מַעֲשָׂיו, בְּהֵוֹא דְרָגָא, יְמִינָא דְמַלְכָּא אֲתַעְבִּיד
 בְּעֵלְמָא. וְעַל דָּא, אֲבִרְהֵם בְּהֵא יְמִינָא, עָבִיד לִיה
 בְּרִיָּה חֻדָּשָׁה, וְאֲתַחֲדָשׁ מִזְלָא דִּילִיה לְאוּלְדָּא,
 וְאֲתַגְּדַל עַל כּוּלָּא. וְעַל דָּא, (בראשית כד א) וַיִּי בִרְךְ אֶת
 אֲבִרְהֵם בְּכ"ל בְּהֵא יְמִינָא בְּכ"ל, בְּרֵתָא דְמַלְכָּא
 דְּאֲתִיְהִיבַת לִיה.

וּמֵאֵי בְּרֻכְתָּא. מִשְׁחָא טָבָא דְנִחִית עַל רֵאשִׁיָּה.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קלג א) מַה טוֹב וּמַה
 נְעִים. וְדָאֵי. כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב, שֶׁמֶן שְׂרִיָּא בִּיה בְּרֻכְתָּא,
 דְּאֲתָרָא גָּרִים. וְעַל דָּא, (בראשית כד לה) וְה' בִּרְךְ אֶת
 אֲדוֹנֵי מְאֹד, וַיִּגְדַּל כְּמֹא דְכְּתִיב, (שם יב ב) וַאֲגַדְלָהּ.
 שְׁמֵךְ, כְּמֹא דְכְּתִיב, (שה"ש א ג) שֶׁמֶן תּוֹרֵק שְׁמֵךְ.

לשון הקודש

שְׁנַתְנָה לו.

וּמַחֵי הַבְּרָכָה? הַשְּׁמֵן הַטּוֹב שְׂיִוְרַד עַל
 רֵאשׁוֹ. זְהוּ שְׁכָתוּב (תהלים קלג) מַה טוֹב וּמַה
 נְעִים. וְדָאֵי. כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב, הַשְּׁמֵן שׁוֹרְהַ בּו
 בְּרָכָה, שְׁהַמְקוּם גּוֹרֵם. וְעַל זֶה, וְה' בִּרְךְ
 אֶת אֲדוֹנֵי מְאֹד. וַיִּגְדַּל, כְּמוֹ שְׁכָתוּב
 (בראשית יב) וַאֲגַדְלָהּ. שְׁמֵךְ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שיר
 א) שֶׁמֶן תּוֹרֵק שְׁמֵךְ.

וּכְאֵה, כְּתוּב (שם קמה) צְדִיק ה' בְּכָל
 דְּרָכָיו. מִשּׁוּם שְׁכָתוּבָה הַזֶּה נוֹתֵן בְּיָם
 דְּרָךְ. וְחֲסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו, בְּאוֹתָהּ
 הַדְּרָגָה, יְמִין הַמְּלָךְ נַעֲשִׂית בְּעוֹלָם. וְעַל
 כֵּן אֲבִרְהֵם בְּיְמִין הַזֶּה עָשָׂה אוֹתוֹ בְּרִיָּה
 חֻדָּשָׁה, וְהִתְחַדָּשׁ מִזְלוֹ לְהוֹלִיד, וְהִתְגַּדַּל
 עַל הַכָּל. וְעַל זֶה (בראשית כד) וְה' בִּרְךְ אֶת
 אֲבִרְהֵם בְּכ"ל, בְּכ"ל הַזֶּה, בַּת הַמְּלָךְ

תָּא תַּזִּי, כִּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין לְאַרְמָא
 יְמִינִיה עַל כּוּלָּא, בְּיוֹמֵי דְמִשְׁיְחָא, בְּהַאי
 מְשִׁחָא טָבָא. מַאי כְּתִיב. (עמוס ט יא) בְּיֹום הַהוּא אָקִים
 אֶת סִפְת דְּוִיד הַנּוֹפֵלֶת. הַאי יוֹם הַהוּא לָא יִדְעֵנָּא
 מֵאֵן הוּא. אֲלָא דָּא יוֹמָא קְדָמָא, יְמִינָא דְאַבְרָהָם,
 דְּזְמִין לְאַתְעָרָא לְאַקְמָא לָהּ מֵעַפְרָא.

וְעַל דָּא בְּיֹום הַהוּא, יוֹמָא קְדָמָא דְכֻלָּא. נְאוּם
 ה', דָּא אַבְרָהָם, דְּאַתְמַר עֲלוּי נְאוּם ה' מִקְמֵי
 כּוּלָּא. דְכְּתִיב, (בראשית כב טז) בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם ה'. וְהָכָּא
 אֲתַרְמִיז שְׂמָא דְעֵתִיקָא, דְּאוּמֵי בִיה זְעִיר אַנְפִּין
 לְאַבְרָהָם. וְעַל דָּא הַהוּא יוֹמָא, לָא יוֹם וְלֹא לִילָה
 אַקְרִי, דְּבַעְתִּיקָא תְּלִיא, דְּבַעֵי לְאוּקִיר דִּיקְנִיָּה.
 בְּהַהוּא יוֹמָא אָקִים אֶת סִפְת דְּוִיד הַנּוֹפֵלֶת.

לשון הקודש

הכל. נאם ה' - זה אברהם, שנאמר עליו
 נאם ה' מלפני הכל, שכתוב (בראשית כב) כי
 נשבעתי נאם ה'. וכאן נרמז השם של
 העתיק, שנשבע בו הזעיר אנפין
 לאברהם. ועל זה אותו היום (וכריה יד)
 נקרא לא יום ולא לילה. שבעתיק תלוי,
 שצריך להוקיר זקנו. ביום ההוא (עמוס ט)
 אקים את ספת דויד הנפלת.

בא וראה, בשקדוש ברוך הוא עתיד
 להרים ימינו על הכל בימות המשיח,
 בשמן הטוב הזה, מה כתוב? (עמוס ט) ביום
 ההוא אקים את ספת דויד הנפלת. היום
 ההוא איננו יודעים מי הוא! אלא זה היום
 הראשון, הימין של אברהם שעתיד
 לעורר להקימה מהעפר.
 ועל זה ביום ההוא, היום הראשון של

מוֹשֶׁה, חָמָא כָּל אֵינוֹן עֲקָתִין דְּזַמְיָנִין לְמִיתִי
לְעֵלְמָא, בְּדַ חַאי סְכָה נּוֹפְלַת.
 דְּכְתִיב, (ויקרא כו כד-כח) **וְהִפִּיתִי אֶתְכֶם גַּם אֲנִי, אִף אֲנִי**
עִמְכוֹן בְּגִלוֹתָא. וְכֵד אֲשַׁתְּלִימוּ אֵינוֹן חוֹבִין מֵאִי
כְּתִיב, (שם יב) וְאִף אֶת בְּרִיתִי אֲבָרְהֶם אֲזַכֵּר וְהָאָרֶץ
אֲזַכֵּר. סְמֵךְ אֶרְעָא קִדִּישָׁא, סוּפַת דְּוֹד, לְאַבְרָהָם,
לְאַקְמָא לָהּ בְּיַמֵּינָא, וְתִיתִיב בְּשַׁלְיָמוֹ.

מֵאֵן בְּרִיתִי. דָּא אֲבָרְהֶם. דְּכְתִיב, (בראשית יז ד) הִנֵּה
בְּרִיתִי אֶתְךָ וְהָיִיתָ לְאֵב הַמּוֹן גּוֹיִם. וְכֵד חַאי
בְּרִית דְּאִיהִי ה' עִמְךָ, תִּשְׁתַּלֵּם בְּכוּלָּא. וְעַל דָּא
אִיתְעָרוּ חֲבַרְיָא, מֵאֵן דְּקָרִי לִיהּ אֲבָרָם, פּוֹגִים
אֶתְרָא דְּאֶקְרִי עֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. בְּגִין דְּבַחַאי ה',
אֲשַׁתְּלִים בְּמַהִימְנוֹתָא.

לשון הקודש

בשְׁלָמוֹת.

מִי היא בְּרִיתִי? זֶה אֲבָרְהָם, שְׁכָתוֹב
 (בראשית יז) הִנֵּה בְּרִיתִי אֶתְךָ וְהָיִיתָ לְאֵב
 הַמּוֹן גּוֹיִם. וּכְשֶׁהַבְּרִית הַזֹּאת, שְׁהִיא ה'
 עִמְךָ, תִּשְׁתַּלֵּם בְּכֹל. וְעַל זֶה הִעִירוּ
 הַחֲבַרְיִים, מִי שְׁקוֹרָא לוֹ אֲבָרָם, פּוֹגִים
 הַמְּקוֹם שְׁנִקְרָא עֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, מִשּׁוּם
 שְׁבַחֵי הַזֶּה הַשְּׁתַלֵּם בְּאִמּוֹנָה.

מוֹשֶׁה רָאָה אֶת כָּל אוֹתָן הַצְּרוֹת
 שְׁעִתִּידוֹת לְבֹא לְעוֹלָם, בְּשֶׁהִסְכָּה הוּזוּ
 נּוֹפְלַת, שְׁכָתוֹב (ויקרא כו) וְהִפִּיתִי אֶתְכֶם גַּם
 אֲנִי, אִף אֲנִי עִמְכֶם בְּגִלוֹת. וּכְשֶׁנִּשְׁלָמוּ
 אוֹתָם הַמְּאִים, מַה כְּתוּב? (שם) וְאִף אֶת
 בְּרִיתִי אֲבָרְהֶם אֲזַכֵּר וְהָאָרֶץ אֲזַכֵּר. סְמֵךְ
 אֶת הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, סְכַת דְּוֹד, לְאַבְרָהָם,
 לְהַקִּימָהּ בְּיַמֵּינֵי, וְשִׁתְּשׁוּב

וְכִדְבַר תִּסְתַּלֵּיק ה' בְּיַמֵּינָא דְאִמָּא, בְּרַתָּא תִּקְבַּל
 מֵאִמָּא עִילָאָה, תְּהוּא טוֹבָה דְלֹא אֶתְפַּסֵּק
 לְעֵלְמִין, וּבִדְיִן עֲבַדַת נִזְקֵמִין לְשֹׂאֵר עַמִּין. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (דניאל ב מה) דְּיִ מְטוֹרָא אֶתְנַזְרַת אֲבָן דְּיִ לֹא
 בִּידְיִן. מְטוֹרָא: דָּא אֲבַרְהָם, טוֹרָא עִילָאָה. אֶתְנַזְרַת
 אֲבָן. דָּא אִיהוּ אֲבָן אֶחָת, דְּעֵלָה שְׁבַעָה עֵינִין.
 וְעֲבַדַת דְּיַנִּין בְּכַלְהוּ דְּהִדְיִקוּ בְּנֵהָא בֵּין רַגְלִין,
 תְּהִיקַת לֹזֶן בְּכּוֹלָא. וְכְתִיב (שם לה) תְּהוּת לְטוֹר רַב
 וּמְלֵאת פֶּל אֲרַעָא, בְּגִין דְּאֶתְדַבְּקַת בְּיַמֵּינָא, (ישעיה ל
 כ) אֹזֶר הַלְבָנָה כְּאֹזֶר הַחֲמָה.

וְתָא חַזִּי, בְּקַדְמוּתָא פִּד אָתָּא אֲבַרְהָם לְעֵלְמָא,
 אֶתְנַהִירַת סִיְהָרָא. וְשָׂרַאת לְאִנְהָרָא, עַד
 דְּאֶשְׁתַּלִּימַת בְּדַרְנָהָא, בְּיוֹמוֹי דְּשְׁלֹמָה, דְּאֶתְנַגְדַּל עַל
 פְּלָא. דְּכְתִיב, (מ"א א מז) וַיִּגְדַּל אֶת כְּסֹאוֹ מִכְּסֵּאֲדָךְ. וְעַל
 דָּא, (הושע ג ב) וְאֲבַרְהָ לִי בְּחַמְשָׁה עָשָׂר כֶּסֶף, אִינוּן

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

בֵּין הַרְגְּלִים, הַדְּקָה אוֹתָם בְּכֹל. וְכַתּוּב
 (שם) הִיְתָה לְהַר גְּדוֹל וּמְלֵאָה אֶת כָּל
 הָאָרֶץ, מִשּׁוּם שְׁנַדְבָקָה בְּיַמִּין, (ישעיה ל)
 אֹזֶר הַלְבָנָה כְּאֹזֶר הַחֲמָה.

וּבֵּא רָאָה, בְּרֵאשׁוֹנָה כְּשֶׁבֵּא אֲבַרְהָם
 לְעוֹלָם, הוֹאֲרָה הַלְבָנָה. וְהַתְּחִילָה
 לְהֵאִיר, עַד שֶׁהִשְׁתַּלְּמָה בְּדַרְנָתָה בְּיַמֵּי
 שְׁלֹמָה, שֶׁהִתְנַדַּל עַל הַכֹּל, שְׁכַתּוּב (מ"א א)

וּכְשֶׁתִּסְתַּלֵּק ה' בְּיַמֵּינֵי שֵׁל הָאֵם, תְּהִת
 תִּקְבַּל מֵהָאֵם הַעֲלִינָה אוֹתָהּ הַטּוֹבָה
 שְׁלֹא תִפְסֵק לְעוֹלָמִים, וְאִזּוּ עוֹשֶׂה נְקֻמַּת
 לְשֹׂאֵר הָעַמִּים. וְעַל זֶה כְּתוּב (דניאל ב)
 שְׁמַהֲרֵר נְגַזְרַת אֲבָן שְׁלֹא בִּידִים. מֵהֲרֵר
 – זֶה אֲבַרְהָם, הֲרֵר הָעֲלִיּוֹן. נְגַזְרַת אֲבָן –
 זֹהוּ אֲבָן אֶחָת שְׁעֵלָה שְׁבַעָה עֵינִים.
 וְעוֹשֶׂה דִינִים בְּכֹל אֵלּוּ שֶׁהִדְקוּ אֶת בְּנֵיהָ

חֲמִשָּׁה עָשָׂר זָכָאִין עַד שְׁלֹמֹה. וְעַל דָּא עַל יְדוֹ
 אֲתִיְהִיבַת הָאִי תוֹשְׁבַחְתָּא עִילָאָה, בְּגִין דִּיתְגַּדֵּל
 בָּהּ. אֲבָל דְדוּד בְּלַחֲשׁוֹ אֲתָאֲמַר, וְלֹא אֲתִיְהִיב לִיה
 רְשׁוֹ לְגַלְאָה.

אֹמֵר אֲנִי מַעֲשֵׂי לְמַלְךְ, לְאַתְעָרָא מְלָךְ עִילָאָה.
 וּמַאי אֵינּוֹן מַעֲשֵׂי, מֵאַן דְלֹא תְלִי בִּיה
 עוֹבְדָא מַאי עָבִיד, דְהָא מַעֲשָׂה לְעִילָא תְלִי. אֲלֵא,
 מַאי מַעֲשֵׂי אֵלִין אֵינּוֹן לְשׁוֹנֵי עֵט סוֹפֵר מְהִיר. בְּגִין
 דְשִׁבְחַת בְּפִלְגוֹ לִילִיא לְמַלְכָּא עִילָאָה. שִׁיר יְדִידַת,
 בְּמָה דְאֵת אָמַר שִׁיר הַשִּׁירִים, דְשִׁבְחַת מִטְרוֹנִיתָא
 לְמַלְכָּא, אוֹף הָכָא מִטְרוֹנִיתָא שִׁבְחַת לִיה.

יְפִיפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם, הָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא
 בְּאַבְרָהָם. נְתִיפִיתָ בְּעֵלְיוֹנִים, (בראשית טו)
 אֲנֹכִי מִגֵּן לָךְ. נְתִיפִיתָ בְּתַחְתּוֹנִים, (שם כג ו) נְשִׂיא

לשון הקודש

הַמַּעֲשָׂה תְלִוֵי לְמַעְלָה! אֲלֵא מִי הֵם
 מַעֲשֵׂי? אֵלוֹ הֵם (שם) לְשׁוֹנֵי עֵט סוֹפֵר
 מְהִיר. מִשׁוּם שְׁמִשְׁבַּחַת בְּחֻצוֹת הַלִּילָה
 לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן. שִׁיר יְדִידַת, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר
 שִׁיר הַשִּׁירִים. שְׁמִשְׁבַּחַת הַגְּבִירָה אֵת
 הַמְּלָךְ. אִף כֵּן הַגְּבִירָה מְשַׁבַּחַת אוֹתוֹ.
 יְפִיפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם (שם), הֲרֵי פְרֻשׁוֹהָ
 הַחֲבָרִים בְּאַבְרָהָם: נְתִיפִיתָ בְּעֵלְיוֹנִים –
 (בראשית טו) אֲנֹכִי מִגֵּן לָךְ. נְתִיפִיתָ

וַיַּגְדֵּל אֵת כִּסְאוֹ מִכִּסְאֵךְ. וְעַל זֶה (דוּשַׁע א)
 וְאַבְרָהָה לִי בְּחֲמִשָּׁה עָשָׂר כֶּסֶף, אוֹתָם
 הַחֲמִשָּׁה עָשָׂר צְדִיקִים שְׁעַד שְׁלֹמֹה. וְעַל
 זֶה עַל יְדוֹ נִתְּנָה הַתְּשַׁבַּחַת הָעֲלִיּוֹנָה הַזֹּה,
 בְּדִי שִׁיתְגַּדֵּל בָּהּ. אֲבָל דְדוּד נֵאֲמַר בְּלַחֲשׁ,
 וְלֹא נִתְּנָה לוֹ רְשׁוֹת לְגַלּוֹת.

אֹמֵר אֲנִי מַעֲשֵׂי לְמַלְךְ (תהלים מה), לְעוֹרֵר
 אֵת הַמְּלָךְ הָעֲלִיּוֹן. וּמִי הֵם מַעֲשֵׂי? מִי
 שְׁלֹא תְלִוֵי בּוֹ מַעֲשָׂה, מָה עוֹשָׂה? שְׁהֲרֵי

אֱלֹהִים אַתָּה. לְכֹךְ יַפְיִפִּיתָ, תִּרְוִן תּוֹשֵׁבְחֶן בְּלִילָן.
 הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ, (שם יח לא) הִנֵּה נָא הוֹאֲלֹתִי. עַל
 בֵּן בְּרַכָּךְ אֱלֹהִים לְעוֹלָם, (שם כד א) וְה' בְּרַךְ אֶת
 אַבְרָהָם בְּכָל.

אֲבָל תָּא חֲזִי, הָאִי קָרָא, רָזָא עִילָאָה אִית בֵּיה.
 לְקַבִּיל מִלְפָּא עִילָאָה, אֲמַרִית לִיה יַפְיִפִּיתָ
 לְעִילָא בְּמִשְׁרִיין עִילָאִין, דְּאִינוּן מְשִׁבְחֶן קַמָּךְ.
 וְלִתְתָא, בְּאִינוּן זְכָאִי קְשׁוּט, דְּקִיּוּמִין בְּפִלְגוֹת
 לִילְיָא. הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ, בְּשַׁעֲתָא דְאַתָּ קָרִי
 וּמְקִישׁ לְתַרְעֵי הֵיכְלִי, (שה"ש ה ב) פְּתַחֲי לִי אַחוֹתִי. עַל
 בֵּן בְּרַכָּךְ אֱלֹהִים. אִימָא עִילָאָה אַעֲטָרָא לָךְ
 בְּעֲטָרִין עִילָאִין. לְעוֹלָם, בְּנִין הֵהוּא עוֹלָם בְּתַרְאָה,
 וּבְגִינָה קְאָמַר, דְּאִיהוּ אַנְהִיר לָהּ.

לשון הקודש

אַמַּת שְׁעוּמְדִים בְּחֻצוֹת הַלְּיָלָה. הוֹצֵק חֵן
 בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ, בְּשַׁעֲהָ שְׂאֵתָה קוֹרָא וּמְקִישׁ
 בְּשַׁעֲרֵי הֵיכְלִי (שיר ה) פְּתַחֲי לִי אַחוֹתִי –
 (תהלים מד) עַל בֵּן בְּרַכָּךְ אֱלֹהִים. הָאִם
 הַעֲלִינָה מְעַטְרַת אוֹתָךְ בְּעֲטָרוֹת
 עֲלִיוְנוֹת. לְעוֹלָם, מְשׁוּם אוֹתוֹ הָעוֹלָם
 הָאֲחֵרוֹן, וּבְשִׁבְלָהּ אָמַר שֶׁהוּא מְאִיר
 לָהּ.

בְּתַחֲתוּנִים (שם כג) נָשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה.
 לְכֹךְ יַפְיִפִּיתָ, שְׁתֵּי תִשְׁבְּחוֹת כְּלוּלוֹת.
 הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ – (שם יח) הִנֵּה נָא
 הוֹאֲלֹתִי. עַל בֵּן בְּרַכָּךְ אֱלֹהִים לְעוֹלָם –
 (שם כד) וְה' בְּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל.

אֲבָל בָּא וּרְאָה, הַפְּסוּק הַזֶּה יֵשׁ בּוֹ סוּד
 עֲלִיּוֹן, בְּגִנְדָּה הַמְּלִךְ הַעֲלִיּוֹן. אֲמַרְתִּי לוֹ,
 יַפְיִפִּיתָ לְמַעַלָּה בְּמַחְנוֹת הַעֲלִיּוֹנִים,
 שְׂמִשְׁבְּחִים לְפָנֶיךָ. וּלְמַטָּה בְּאוֹתָם צְדִיקֵי

דְּבַר אַחַר. לְעוֹלָם, דָּא יִמְיָנָא לְעִילָא.
 דְּכַתִּיב, (תהלים קי ד) אַתָּה כִּהֵן לְעוֹלָם. וְכָל
 בְּרַכָּאן וּמְשַׁחָא טַבָּא שְׂרִיין בֵּיתָה, וְאוֹקִימָנָא לִיהּ.
 וְעַל דָּא כְּתִיב עַל כֵּן, כִּד הָאֵי כֵּן אֶתְחַבְּרַת לְעִילָא.
 אֲבָל בְּזִימָנָא דְאַתְרַחְקָא מִנִּיהּ הָאֵי עוֹלָם, (דַּף טו
 ע"א) מַאי כְּתִיב (ירמיה כה ל) שָׂאג יִשְׂאֵג עַל נְוָהוּ, דָּא
 מְטְרוֹנִיתָא, בְּגִין דְאַתְמַנְעוּ מִנִּיהּ בְּרַכָּאן, דְלָא
 שְׂרִיין בֵּיתָה, אֶלָּא כִּד הָאֵי נְוָהוּ אֶתְחַבְּרַת בֵּיתָה.
 וְהָדָא הוּא דְכַתִּיב, שָׂאג יִשְׂאֵג עַל נְוָהוּ. לְקַבִּיל דָּא
 כְּתִיב, כִּי טוֹבִים דּוֹדִיךְ מִיַּיִן לְרִיחַ שְׁמַנֶּיךָ טוֹבִים,
 מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּיַבְרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם.

מְשַׁכְּנֵי אַחֲרִיךְ נְרוּצָה, לְקַבֵּל דָּא כְּתִיב, חֲגוּר
 חֲרָבְךָ עַל יַרְךָ גְּבוּר. דָּא (ישעיה לד ו) חָרַב
 לָהּ מְלֵאָה דָם. לְאַתְפְּרָעָא מִחַיִּיבָא, דְּגַרְמִין לָהּ

לשון הקודש

אֶלָּא פֶּאֶשֶׁר נְוָהוּ הוּוּ מִתְחַבְּרַת עִמּוּ. וְוָהוּ
 שְׁכָתוּב (ירמיה כה) שָׂאג יִשְׂאֵג עַל נְוָהוּ?
 כְּנִגְדָּא זֶה כְּתוּב (שיר א) כִּי טוֹבִים דּוֹדֶיךָ מִיַּיִן
 לְרִיחַ שְׁמַנֶּיךָ טוֹבִים. מַה הַטַּעַם? מְשׁוּם
 שְׁבַרְכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם.

מְשַׁכְּנֵי אַחֲרִיךְ נְרוּצָה (שם), כְּנִגְדָּא זֶה
 כְּתוּב (תהלים מה) חֲגוּר חֲרָבְךָ עַל יַרְךָ גְּבוּר.
 זו (ישעיה לד) חָרַב לָהּ מְלֵאָה דָם, לְהַפְרָע

דְּבַר אַחַר לְעוֹלָם, זוּ יִמִּין לְמַעְלָה
 שְׁכָתוּב (תהלים קי) אַתָּה כִּהֵן לְעוֹלָם. וְכָל
 הַבְּרַכּוֹת וְהַשְּׁמֵן הַטוֹב שׁוֹרִים בוּ, וּבְאַרְנוּ
 אוֹתוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב עַל כֵּן, כִּשְׂחַפְּנֵי הַזֶּה
 מִתְחַבְּרַת לְמַעְלָה. אֲבָל בְּזִמְנָא
 שְׁמִתְרַחֲקַת מִמֶּנּוּ זֶה הָעוֹלָם, מַה כְּתוּב?
 שָׂאג יִשְׂאֵג עַל נְוָהוּ, זוּ הַגְּבִירָה, מְשׁוּם
 שְׁנַמְנְעוּ מִמֶּנּוּ בְּרַכּוֹת, שְׁלָא שׁוֹרִים בוּ,

פְּרוּדָא מְלַעֲיָלָא. קְרִיבִית יְתָה לְגַבְדָּ לְרַחֲמָא עֲלֵמָא,
וְתַתְּפִסְמוֹן בְּתָדָא.

וְכִד אֶתְקְרִיבַת בֵּיהּ, אֶתְלַבֵּשׁ בְּהוּד וְהָדָר. הָדָא
הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קד ב) הוּד וְהָדָר לְבָשֶׁת.
וּמְאִי טַעֲמָא, בְּגִין דִּיהִיא שְׁעָתָא אֶתְגַּדֵּל בְּגִין
דְּאֶתְחַבֵּר בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, גְּדַלְתָּ
מְאֹד הוּד וְהָדָר לְבָשֶׁת. בְּאִינוֹן לְבוּשֵׁין דִּיקָר,
דְּפְרֻשַׁת עֲלִיהּ אִימָא עֵילָאָה. בְּגִין כֶּךָ (בראשית לו
ט) הָדָר וְשֵׁם עִירוֹ פְּעוּ, אִימָתִי, כִּד אֶתְחַבֵּרַת בֵּיהּ
מְהִיטְבְּאֵל בַּת מְטָרְד. וְעַל דָּא הוּדָךְ וְהָדָרְךָ וְדָאִי.
כְּגוּוֹנָא דָּא, נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה כֶּךָ נְזַכִּירָה דְדִידְךָ
מִיָּן, נְגִידוֹ דְאִימָא, דְּאִשְׁקִי לָךְ וּלְכֻלָּא. וְדָא הָיִי
הוּדָךְ וְהָדָרְךָ וְדָאִי.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

לְבָשֶׁת, בְּאוֹתָם לְבוּשִׁים שֶׁל כְּבוֹד,
שֶׁפְּרֻשָׁה עֲלָיו הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה. מִשׁוּם כֶּךָ
(בראשית לו) הָדָר וְשֵׁם עִירוֹ פְּעוּ. מְתִי?
כְּשֶׁמִּתְחַבֵּרַת עִמּוֹ מְהִיטְבְּאֵל בַּת מְטָרְד.
וְעַל זֶה, הוּדָךְ וְהָדָרְךָ וְדָאִי. כְּמוֹ כֵּן (שיר א)
נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה כֶּךָ נְזַכִּירָה דְדִידְךָ מִיָּן.
הַשְּׁפַע שֶׁל הָאֵם שֶׁמְשַׁקָּה אוֹתָךְ וְאֶת
הַכֹּל, וְזֶה הוּא הוּדָךְ וְהָדָרְךָ וְדָאִי.

מִן הַרְשָׁעִים, שְׁגוֹרְמִים לָהּ פְּרוּד
מְלַמְעָלָה. קְרִיבַת אוֹתָהּ אֵלֶיךָ לְרַחֵם עַל
הָעוֹלָם, וְתַתְּפִסְמוֹ בְּאֶחָד.
וְכְּשֶׁמִּתְקַרְבַת עִמּוֹ, מִתְלַבֵּשׁ בְּהוּד
וְהָדָר. וְהוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים קד) הוּד וְהָדָר
לְבָשֶׁת. וְמָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׁאוֹתָהּ שְׁעָה
הַתְּגַדֵּל מִשׁוּם שֶׁהִתְחַבֵּר בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ.
וְעַל זֶה כְּתוּב (שם) גְּדַלְתָּ מְאֹד הוּד וְהָדָר

וְהַדְרִיךְ צִלַּח רֶכֶב עַל דְּבַר אֱמֶת וְעֲנֹה צֶדֶק,
 לְקַבֵּיל דָּא, שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאחָה.
 בְּקַדְמֵי תָא כַּד אֲתִקְרִיאַת חֶרֶב לְמִידָן עֲלֵמָא,
 אֲתִקְרִי שְׁחֹרָה וְדָאי. וְהִשְׁתָּא כַּד אֲתִקְרִיבַת
 לְעֵילָא בַּעֲנֹה, אֲתִקְרִי נֹאחָה. נֹאחָה וְדָאי כְּבוֹלָא.
 בְּנֹת יְרוּשָׁלַיִם, אֵינֹן תִּרְיֹסר חִיּוֹן עֵילָאִין רַבְרָבִין
 דְּאֶקְרוּן הָכִי, וְכֻלְהוּ בְּשָׁלִימוּ. עַל דְּהוּוּ עַד הַשְׁתָּא
 בְּגִלּוּתָא בְּאַהֲלֵי קָדָר, אֲתִהְדְּרוּ אֵינֹן הַשְׁתָּא
 בִּירֵיעוֹת שְׁלֵמָה וְדָאי.

וְתָא חֲזִי, בִּיּוֹן דְּהֵיִיא חֶרְבָּא אֶסְתַּחֲרַת מְדִין
 דְּהֵיִיא בָּהּ, דְּאַכְשָׁרוּ בְּנֵי עֲלֵמָא עוֹבְדֵיִיהוּ.
 אֲתֵעֲבִידַת דְּבָר, דְּבַר אֱמֶת, וְאֲתִחַבְרַת בְּאֱמֶת.
 וְאֱמֶת בַּעֲנֹה. וְכַדִּין צֶדֶק כְּבוֹלָא וְכוֹלָא חַד.

סוּפָא בְּרִישָׁא דְּבַר אֱמֶת. אֱמֶת בְּרִישָׁא,
 דְּכַתִּיב (תהלים קיט קס) רֹאשׁ דְּבַרְךָ אֱמֶת. רִישָׁא

לשון הקודש

פֻּעַת בְּגִלּוּת בְּאַהֲלֵי קָדָר, חֲזֵרוּ הֵן פֻּעַת
 בִּירֵיעוֹת שְׁלֵמָה וְדָאי.
 וּבֵא רֵאחָה, בִּיּוֹן שְׁהַחֲרַב הֵיִיא הַחֲזֹרָה
 מֵהַדִּין שְׁהֵיָה בָּהּ, שְׁהַכְשִׁירוּ בְּנֵי הָעוֹלָם
 אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, נַעֲשֶׂתָה דְּבַר, דְּבַר אֱמֶת,
 וְהִתְחַבְּרָה עִם אֱמֶת. וְאֱמֶת בַּעֲנֹה. וְאִזִּי
 צֶדֶק כְּבוֹלָא, וְהַכֵּל אַחַד.
 חֶסֶף בְּרֹאשׁ דְּבַר אֱמֶת. אֱמֶת בְּרֹאשׁ,

וְהַדְרִיךְ צִלַּח רֶכֶב עַל דְּבַר אֱמֶת וְעֲנֹה
 צֶדֶק (תהלים מה), כְּנֻגְדָה זֶה שְׁחֹרָה אֲנִי
 וְנֹאחָה. בְּרֹאשׁוֹנָה, כְּשֶׁנִּקְרְאת חֶרֶב לְדוֹן
 אֶת הָעוֹלָם, נִקְרְאת וְדָאי שְׁחֹרָה. וְכַעַת,
 כְּשֶׁנִּקְרְבַת לְמַעְלָה בַּעֲנֹה, נִקְרְאת נֹאחָה.
 נֹאחָה וְדָאי כְּבוֹלָא. בְּנֹת יְרוּשָׁלַיִם – אֵלוּ
 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חֵיוֹת עֲלִיוֹנוֹת גְּדוּלוֹת
 שְׁנִקְרְאוֹת כַּד, וְכֻלָּן בְּשְׁלֵמוֹת. עַל שְׁהֵוּ

וְהָיָה דְאֶקְרִי דְבִרְךְּ, סִיפָא דְדִרְגִין, אִמַּת אֶקְרִי.
 רִישָׁא בְּסוּפָא, עֲנֹה צֶדֶק בְּלֹא פִירוּדָא, אֶתְבְּלִילוּ
 וְאֶתְחַבְּרוּ בְּכוּלָא. עֲנֹה רִישָׁא, צֶדֶק סוּפָא, (משלי כב
 ד) עֵקֶב עֲנֹה יִרְאֵת ה'.

וְתוֹרָךְ נִזְרָאוֹת יְמִינְךָ, דָּא יַעֲקֹב, דְּנָטִיל תְּרִין
 חוּלְקִין בְּגִין דְּאֶתְדַבֵּק בְּיְמִינָא לְעֵלְמִין,
 דְּכִתִּיב (בראשית ל לו) מִחֹשֶׁף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל הַמַּקְלוֹת.

וּבַהֲהִיא שַׁעְתָּא, כּוּלָא אֶתְהַדֵּר פִּירִיעוֹת שְׁלֵמָה.
 בְּגִין דְּסַטְרָא דִּימִינָא אִיתְעַר בְּעֵלְמָא,
 וַיִּדָּא יְמִינָא פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל לְדִתְיִיבִין בְּתִיּוּבְתָא.
 דְּהָא עַד הַשְׁתָּא אֶתְקַדְּרוּ בְּחוּבֵייהוּ בְּאַהֲלֵי קְדָר,
 וְהַשְׁתָּא דְּהִדְרִין בְּתִיּוּבְתָא אֵינּוּן פִּירִיעוֹת שְׁלֵמָה,
 בְּגִין דְּאַבְרָהָם אִיתְעַר בְּעֵלְמָא, יְמִינָא דְּמִלְכָא.

לשון הקודש

הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל הַמַּקְלוֹת.
 וּבַשַּׁעָה הַהִיא הִכֵּל הַחֹזֵר פִּירִיעוֹת
 שְׁלֵמָה, מִשׁוּם שְׂצַד הַיְמִין הַתְּעוֹרֵר
 בְּעוֹלָם, וַיִּדָּא הַיְמִין פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל אֶת
 הַשְּׂבִימִים בְּתִשׁוּבָה. שְׁהָרִי עַד עֵתָה
 הַתְּקַדְּרוּ בְּחֻטְאֵיהֶם בְּאַהֲלֵי קְדָר, וְכַעַתָּה
 שְׁחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, הֵם פִּירִיעוֹת שְׁלֵמָה,
 מִשׁוּם שְׂאִבְרָהֶם הַתְּעוֹרֵר בְּעוֹלָם, יְמִינוּ
 שֶׁל הַמֶּלֶךְ.

שְׂכַתוּב (תהלים קיט) רִאשׁ דְּבִרְךְ אִמַּת.
 הָרִאשׁ שֶׁל אוֹתוֹ שְׂנַקְרָא דְּבִרְךְ, סוּף
 הַדְּרָגוֹת, נִקְרָא אִמַּת. הָרִאשׁ בְּסוּף, עֲנֹה
 צֶדֶק בְּלֹא פִירוּד, נִכְלְלוּ וְהִתְחַבְּרוּ בְּכָל.
 עֲנֹה הָרִאשׁ, צֶדֶק הַסּוּף, (משלי כב) עֵקֶב
 עֲנֹה יִרְאֵת ה'.

וְתוֹרָךְ נִזְרָאוֹת יְמִינְךָ (תהלים מה) - זֶה
 יַעֲקֹב, שְׂנָטִיל שְׁנֵי חֻלְקִים, מִשׁוּם שְׂנַדְבֵּק
 בְּיְמִין לְעוֹלָמִים, שְׂכַתוּב (בראשית ל) מִחֹשֶׁף

חֻצֵיךָ שְׁנוּנִים, אוֹקְמוּהָ עַל אַבְרָהָם, כִּד רַדְּף
 בְּתַר כָּל אֵינּוֹן מַלְכִין בְּלִילְיָא, כִּד אַתְּפִלְגּוּ
 רַחֲמִין מְדִינָא, וְקַטַּל אֵינּוֹן מַלְכִין. הֵדָא הוּא
 דְכַתִּיב, (ישעיה מא ב) כְּקֶשׁ נִדְּף קִשְׁתּוֹ יִרְדְּפֶם יַעֲבוֹר
 שְׁלוֹם. וְנָפְלוּ כָּלְהוּ בִּידֵיהָ.

אַבְל תָּא חַוִּי, רָזָא דְמַלְכָּה. חֻצֵיךָ שְׁנוּנִים, אֵלִין
 חַצִּים וְאַבְנֵי בְּלִיסְטְרָאוֹת. דְּדַנְת עֲלָמִין,
 בְּאֵינּוֹן מָאנִי קְרַבָּא, דְּמַלְכָּא דְאַפְקִיד בִּידָא
 דְּמַטְרוֹנִיתָא. וְאֵינּוֹן חַצִּים דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 שְׁנוּנִים וְדָאֵי כְּבוֹלָא, מְסַטְרָא דִּיּוֹמָא תְּנִינָא,
 סְטְרָא דִּיצְחָק, בְּגִין דְּמַנִּיָּה נָפַק דִּינָא לְחַיִּיבָא
 לְמִידָן יַתְהוֹן.

וְעַל דָּא עַמִּים תַּחְתִּיךָ יִפְלוּ בְּל"ב. וּמֵאֵן הוּא
 דְרָגָא דְאַפִּיל לֹון, דְרָגָא דְאַקְרִי ל"ב,

לשון הקודש

חֻצֵיךָ שְׁנוּנִים, פְּרִשׁוּהָ עַל אַבְרָהָם,
 כְּשֶׁרַדְּף אַחַר כָּל אוֹתָם הַמְּלָכִים בְּלִילְיָה,
 כְּשֶׁנַּחֲלָקוּ הַרְחֲמִים מִן הַדִּין, וְהִרְגוּ אוֹתָם
 הַמְּלָכִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה מא) כְּקֶשׁ נִדְּף
 קִשְׁתּוֹ יִרְדְּפֶם יַעֲבוֹר שְׁלוֹם. וְכֵלָם נָפְלוּ
 בִּידָיו.

אַבְל בֵּא וּרְאֵה אֶת סוּד הַדְּבָר. חֻצֵיךָ
 שְׁנוּנִים – אֵלוֹ חַצִּים וְאַבְנֵי בְּלִיסְטְרָאוֹת.

שְׂדֵנָה אֶת הָעוֹלָמוֹת בְּאוֹתָם כְּלֵי הַקָּרֵב
 שֶׁהַמֶּלֶךְ הַפְּקִיד בִּידֵי הַגְּבִירָה. וְאוֹתָם
 חַצִּים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְדָאֵי
 שְׁנוּנִים כְּכֹל, מְצַדוֹ שֶׁל הַיּוֹם הַשְּׁנִי, צִדּוֹ
 שֶׁל יִצְחָק, מְשׁוּם שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצֵא דִין
 לְרִשְׁעִים לְדוֹן אוֹתָם.

וְעַל זֶה (תהלים מוה) עַמִּים תַּחְתִּיךָ יִפְלוּ
 בְּל"ב. וּמִי הַדְּרָגָה שֶׁמִּפִּילָה אוֹתָם?

דְּאֶתְמַנָּא עַל עוֹבְדֵי דְעֵלְמָא, וְדַנְת לֹון עַל דְּאִינוּן
אוּיְבֵי הַמְּלָךְ.

לְקַבִּיל דָּא אַל תְּרַאוּנִי שְׂאֵנִי שְׂחַרְחוּרְתִּי. מַאי
טַעמָא, בְּגִין דְּאֶתְלַבְּשָׁנָא בְּדִינָא לְמִידֵן
עֵלְמָא. וְאֶמְרַת לְבִנְהָא דְקָרִיבִין לָהּ גּוּ בֵּיתָא, אַל
תְּרַאוּנִי. וְדַאי, אִי אֶשְׁתַּדְּלֵתוּן בְּאוּרֵייתָא דִּיהֵבִית
לְכוּן, לָא תְדַחֲלוּן. וְאִי לָא תִשְׁתַּדְּלֵתוּן, תִּגְרַמוּן לִי,
דְּבְנֵי אִמֵּי נַחְרוּ בֵּי, לְמִיטְר לְאוּמִין דְּעֵלְמָא בְּגִינֵיכוּן
דְּתַתְּבַדְרוּן תַּפְּן. וְעַל דָּא אִיתְעָרוּ, אִי דִינָא אִיתְגַּזַּר
עַל יִשְׂרָאֵל, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָחִית לֵיהּ עַל שְׂאָר
אוּמִין, בְּדֵי הִדְרָן יִשְׂרָאֵל בְּתִיּוֹבְתָא. וְאִי לָא הִדְרָן,
נָחִיתוּן בֵּין שְׂאָר אוּמִין, וְאֶכְלִין לֹון גְּרַמָּא וּבִשְׂרָא.

דְּבַר אַחַר, בְּלֵב אוּיְבֵי הַמְּלָךְ, דָּא אַבְרָהָם,
דְּאֶתְמַנָּא מְלָכָא עַל עֵלְמָא, וְכָל אוּמִין

לשון הקודש

לא תשתדלו, תגרמו לי שבני אמי נחרו
בי, לשמר את אמות העולם בשבילכם
שתתפזרו שם. ועל זה העירו, אם נגזר
הדין על ישראל, הקדוש ברוך הוא
מוריד אותו על שאר האמות, כשהזורים
ישראל בתשובה. ואם לא הזורים,
יורדים בין שאר האמות, ואוכלים אותם
עצם ובשר.

דְּבַר אַחַר (תהלים מה) בְּלֵב אוּיְבֵי הַמְּלָךְ –

הדרגה שנקראת ל"ב, שהתמננה על
מעשי העולם, ודנה אותם על שהם אויבי
המלך.

בְּנִגְדָּא זֶה (שיר א) אַל תְּרַאוּנִי שְׂאֵנִי
שְׂחַרְחוּרְתִּי. מַה הַטַּעַם? מַשׁוּם
שְׂחַתְלַבְּשָׁתִּי בְּדִין לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם.
וְאֶמְרַת לְבְּנֵיהּ שְׂקָרִים אֵלֶיהָ בְּתוֹךְ
הַבַּיִת, אַל תְּרַאוּנִי. וְדַאי, אִם הִשְׁתַּדְּלֵתֶם
בְּתוֹרָה שְׁנַתִּית לְכֶם, לֹא תִפְחָדוּ. וְאִם

אֶסְתַּכְמוּ עָלָיו לְמַהוּי מַלְכָּא עֲלֵיהוֹן, בְּעַמְק שְׁוּהָ.
וְכָל שְׁנָאוֹי לִילִיָּא קְטִילַת לֹוֹן.

דְּבַר אַחַר חֲצִיךְ שְׁנוּנִים, דְּאִינוּן זְמִינִין לְמִיעֵבַד
דִּינָא. עַמִּים תַּחְתִּיךְ יִפְלוּ, אֲלִין דְּאָתוּ
מִסְטָרָא דְשָׂאָר עַמִּין, תַּחְתִּיךְ יִפְלוּ, סְטָרָא דְנַחֲשׁ,
פִּד הַהוּא שְׁלֵהוּבָא דְסְטָרָא דְצַפּוֹן אִיתְעַר עֲלֵיהָ,
אִיהוּ נָפִיל בְּעַמְק יַמָּא עִילָאָה, וְאַתְבַּר חֵילֵיהָ. וְכַד
חֵילֵיהָ אַתְבַּר, חֵילָא דְשָׂאָר עַמִּין אַתְבַּר, בְּגִין
דְּאִינוּן אוּיְבֵי הַמְּלָךְ. מַאי מְלָךְ, דָּא יִשְׂרָאֵל,
מַלְכָּא בְּכוּלָּא.

כְּסִיֵּךְ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד, עֲלָה קְאָמַר הָכִי,
כְּאַתְתָּא דְאִיתְעָרָא לְבַעֲלָהּ, וְאַמְרַת
אִנְתְּתִיךְ בְּעֵיָא לְאַתְחַבְרָא בְּךָ, דְּהָא אִינוּן חֵיבִין
דְּאַפְרִידוּ זְוֹנָא דִילָן, אַתְאַבִּידוּ מִעֲלָמָא, וְעַבִּידַת

לשון הקודש

הַיָּם הַעֲלִיּוֹן, וְנִשְׁבַּר כַּחוֹ. וְכִשְׁכַּחוּ נִשְׁבַּר,
הַכַּח שֶׁל שָׂאָר הָעַמִּים נִשְׁבַּר, מִשׁוּם
שֶׁהֵם אוּיְבֵי הַמְּלָךְ. מִי הַמְּלָךְ? זֶה יִשְׂרָאֵל,
הַמְּלָךְ בְּכָל.

כְּסִיֵּךְ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד (שם) – עֲלֵיהָ
אָמַר בְּךָ, כְּאַשָּׁה שֶׁהִתְעוֹרְרָה לְבַעֲלָהּ,
וְאוֹמְרַת אֲשַׁתְּךָ רוּצָה לְהִתְחַבֵּר עִמָּךְ.
שֶׁהָרִי אוֹתָם הִרְשָׁעִים שֶׁהִפְרִידוּ אֶת זְוֹנֵנוּ
אֲבָדוּ מִן הָעוֹלָם, וְעֲשִׂיתִי בָהֶם דִּין. וְכַעַת

זֶה אֲבַרְהָם, שֶׁהִתְמַנֶּה מְלָךְ עַל הָעוֹלָם,
וְכָל הָאֲמוֹת הַסְּבִימוּ עָלָיו לְהִיּוֹת מְלָךְ
עֲלֵיהֶם, בְּעַמְק שְׁוּהָ. וְכָל שׁוֹנְאָיו, הִלְלִיחָה
הָרַג אוֹתָם.

דְּבַר אַחַר חֲצִיךְ שְׁנוּנִים – שֶׁהֵם עֲתִידִים
לְעֲשׂוֹת דִּין. עַמִּים תַּחְתִּיךְ יִפְלוּ – אֲלוּ
שָׂבָאוּ מִצַּד שָׂאָר הָעַמִּים, תַּחְתִּיךְ יִפְלוּ,
צַד הַנַּחֲשׁ כְּשִׂאוֹתָהּ הַשְּׁלֵהֶבֶת שֶׁל צַד
צַפּוֹן הִתְעוֹרְרָה עָלָיו, הוּא נֹפֵל בְּעַמְק

בְּהוֹ דִּינָא. וְהִשְׁתָּא בְּעִינָא, דִּיתְחַבֵּר עוֹלָם בְּתַרְאָה,
בְּאַתְרָא דְאִיקְרִי וְעַד. בְּגִין דְּשִׁבְט מִישוּר שִׁבְט
מְלִכוּתְךָ, דִּתְהוּא דִּינָא דְעֵבְרַת כְּסֵאךְ בְּחִינֵי
עֲלָמָא, דִּינָא דְקָשׁוּט הוּא, דְנִפְיָא מְאַתְרָא דְאִיקְרִי
יִשְׂרָאֵל. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר, (דבריים לב ז) עֲדִיק וְיִשְׂרָאֵל הוּא.
וְכוֹרְסִינָא אִיקְרִי יִשְׂרָאֵל, וְעַל דָּא דְנִפְיָא מִינֵיהּ שִׁבְט
מִישוּר אִיקְרִי.

דְּבַר אַחַר שִׁבְט מִישוּר, דָּא מְלָכָא מְשִׁיחָא,
דְאִיקְרִי שִׁבְט לְאוֹכְחָא חִינֵי עֲלָמָא. הַדָּא
הוּא דְכְּתִיב, (בראשית מט י) לֹא יָסוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה
וְכְּתִיב (במדבר כד יז) וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל. מִישוּר (ישעיה יא
ד), וְהוֹכִיחַ בְּמִישוּר לְעֵגְוֵי אֶרֶץ. שִׁבְט מְלִכוּתְךָ, עַל
דָּא כְּתִיב, וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל לְאַתְעָרָא בְּעֲלָמָא.
מֵאֵי טַעְמָא, דִּתְהוּ אֲפִיקַת לָךְ בְּרָא טָבָא חֲפִימָא
לְעֲלָמָא. וְהֵאֵי שְׁבַחָא מְשַׁבַּחַת מְטְרוֹנִיתָא לְמְלָכָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

דְּבַר אַחַר שִׁבְט מִישוּר – זֶה הַמְּלָךְ
הַמְּשִׁיחַ, שְׁנִקְרָא שִׁבְט לְהוֹכִיחַ אֶת רִשְׁעֵי
הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית מט) לֹא יָסוּר
שִׁבְט מִיְהוּדָה, וְכָתוּב וְקָם שִׁבְט
מִיִּשְׂרָאֵל. מִישוּר – (ישעיה יא) וְהוֹכִיחַ
בְּמִישוּר לְעֵגְוֵי אֶרֶץ. שִׁבְט מְלִכוּתְךָ – עַל
זֶה כְּתוּב (במדבר כד) וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל,
לְעוֹרֵר בְּעוֹלָם. מַה הַטַּעַם? שְׁהָרֵי הוֹצִיָּאָה

רוּצָה שְׁיִתְחַבֵּר הָעוֹלָם הָאֲחֵרוֹן עִם
הַמְּקוֹם שְׁנִקְרָא וְעַד, מְשׁוּם שֶׁשִׁבְט מִישוּר
שִׁבְט מְלִכוּתְךָ, שְׁאוֹתוֹ הַדִּין שֶׁעָשָׂה
כְּסֵאךְ בְּרִשְׁעֵי הָעוֹלָם, הוּא דִּין אֲמַת,
שִׁיּוּצָא מִמְּקוֹם שְׁנִקְרָא יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁנִקְרָא
(דבריים לב) עֲדִיק וְיִשְׂרָאֵל הוּא. וְהַכְּפָא נִקְרָא
יִשְׂרָאֵל, וְעַל זֶה שְׁיִצְא מִמֶּנּוּ שִׁבְט מִישוּר זֶה
נִקְרָא.

לְאַרְמָא רִישָׁא דִּישְׂרָאֵל עַל כּוּלָּא. לֹא יָסוּר שְׂבֻט, בְּגִין דְּכֹתִיב (תהלים פט לו) כִּסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ נִגְדִי.

אַהֲבַת צְדָק, בְּגִין דְּהֵאִי צְדָק, אַהֲבָה דִּידָךְ, הִיא אַהֲבָה זוּטָא. דְּבֵאת־חֲבֵרוּתָה לְעִילָא אִיתְעֵבִידָא רַבְרָבָא. וְאוּף אִיהוּ נָמִי בְּאִת־חֲבֵרוּתִיהָ עֲמָה, אִיהוּ גְדוּל. הָדָא הוּא דְכֹתִיב, (שם מח ב) גְּדוּל ה' וּמְהַלֵּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ. וְעַל (דף טו ע"ב) דָּא מוֹשְׁבָא לִיהּ מְטְרוֹנִיתָא, בְּמַלּוּן אֱלִין דְּרַחֲמֵמוּ.

לְקַבֵּל דָּא, הַגִּידָה לִי שְׂאֵהֲבָה נַפְשִׁי. אַנְתָּ, דְּכָל רַחֲמֵמוּ דְנַפְשָׁאֵי בְךָ, אִי לָא תִתְחַבֵּר בִּי, אִיכָּה תִרְעָה עָלְמָא, אִיךְ תָּזוּן נַפְשֶׁךְ מֵעוֹמְקָא עִילָאָה, לָךְ, וְלֹא־חֲרִינִי, דְּהָא בְּרַבָּאן דְּלְעִילָא לָא שְׂרִיין, אֱלָא בְּאַתְרָא דְדַבְרֵי וְנוֹקְבָא.

לשון הקודש

מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ. וְעַל זֶה מוֹשְׁבַת אוֹתוּ הַגְּבִירָה דְּדַבְרֵי הָאַהֲבָה הַלְלוּ. **בְּנִגְדָא** זֶה - (שיר א) הַגִּידָה לִי שְׂאֵהֲבָה נַפְשִׁי. אַתָּה שְׂכַל אַהֲבַת נַפְשִׁי בְךָ. אִם לֹא תִתְחַבֵּר עִמִּי, אִיךְ תִרְעָה אֶת הָעוֹלָם? אִיךְ תָּזוּן אֶת נַפְשֶׁךְ מִהַעֲמֹק הָעֲלִיוֹן, אוֹתָךְ וְאֶת הָאֲחֵרִים? שְׂחֵרֵי אֵין שׁוֹרוֹת הַבְּרָכוֹת שְׂלֹמְעֵלָה אֱלָא בְּמִקּוּם שְׂל זְכַר וּנְקֵבָה.

לָךְ בֵּין טוֹב חֲכָם לְעוֹלָם. וְהַשְׁבַּח הַזֶּה מְשַׁבַּח הַגְּבִירָה לְמַלְךְ לְהַרִים הָרִאשׁוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַל הַכּוּל. לֹא יָסוּר שְׂבֻט - מִשׁוּם שְׂכֵתוֹב (תהלים פט) כִּסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ נִגְדִי.

אַהֲבַת צְדָק (שם מח) - מִשׁוּם שְׂהַצְדָּק הַזֶּה, אַהֲבַתְךָ, הִיא אַהֲבָה קַמְנָה, שְׂבֵהֲתִחַבְרוּת לְמַעְלָה נַעֲשִׂית גְּדוּלָה. וְאוּף הוּא גַם בְּהִתְחַבְרוּתָה עֲמָה הוּא גְדוּל. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (שם מח) גְּדוּל ה' וּמְהַלֵּל